

راهنمای عمل ارزشیابی تشخیصی (آغازین)

دانشجویان دانشگاه مهرالبرز

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

مقدمه

ارزشیابی آموزشی فرآیند تشخیصی از بررسی و اندازه گیری تدریس، یادگیری و برنامه بر اساس آزمونهای جزئی شده برنامه های درسی، ساختار و اثربخشی موسسه و مکانیسمهای کنترل کیفیت می باشد. ارزشیابی آموزشی یکی از کلیدی ترین مراحل آموزش و یادگیری است که با کمک آن می توان به نقاط قوت و ضعف آموزش های صورت گرفته پی برد و در صورت نیاز راهکارهای مناسبی جهت بهبود طراحی نمود.

اهداف ارزشیابی شامل موارد ذیل می باشند:

- سنجش شایستگی و ارزش
- تعیین شکاف موجود در برنامه و رویکرد آموزشی مورد استفاده و ارائه بازخورد به مدرس
- پی بردن به مشکلات آموزشی دانشجویان
- بهبود فرآیند یاددهی- یادگیری و حداکثر استفاده از امکانات و منابع موجود

ارزشیابی آموزشی را با توجه به هدف آن می توان به سه دسته تشخیصی^۱، تکوینی^۲ و نهایی^۳ انجام می شود. با توجه به اهمیت و زمان ارزشیابی تشخیصی به عنوان ورودی فرآیند آموزش در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی، این سند راهنمایی برای ارزشیابی تشخیصی در دانشگاه مهرالبرز ارائه می نماید.

تعریف ارزشیابی تشخیصی

ارزشیابی تشخیصی در ابتدای دوره انجام می شود و در جهت گردآوری اطلاعات از دانشجویان قبل از شروع فرآیند تدریس درس مورد استفاده قرار می گیرد. این شیوه ارزیابی به منظور گردآوری اطلاعات از دانشجویان در مورد آنچه از قبل در

¹ Diagnostic

² Formative

³ Summative

مورد درس می دانند، استفاده می شود. با استفاده از این شیوه ارزیابی تصویری از وضعیت فعلی دانشجویان ایجاد می شود که به بهبود محتوای دوره و رویکرد آموزشی توسط مدرس کمک می نماید .

ضرورت ارزشیابی تشخیصی در مهرابرز

- با توجه به تقاضا محور بودن برنامه های درسی و لزوم تغییر و به روز آوری محتوا بر اساس نیاز، ارزشیابی تشخیصی می تواند به نحو مطلوب و موثری ما را در شناسایی نیازهای آموزشی متناسب با خلاهای شناسایی شده رهنمون سازد.
- تعدادی از دروس با اسامی مشترک با محتوایی مشابه برای رشته ها و گرایش های مختلف به صورت یکسان ارائه می گردند که با توجه به اهداف آموزشی متفاوت هر رشته، ارزشیابی تشخیصی می تواند به مدرسین در شناسایی نیاز متناسب با اهداف آموزشی کمک نماید.
- یکی از ذینفعان اصلی دانشگاه مهرابرز دانشجویان می باشند که به کمک ارزشیابی تشخیصی می توان نیازها و انتظارات آنها را در هر درس شناسایی نمود.
- با استفاده از ارزشیابی تشخیصی می توان توانایی ها و مهارت های اولیه برای ورود به رشته جدید به ویژه برای درس های کاربردی را شناسایی نمود و از طریق آن می توان گام های اولیه برای ورود دانشجو به عرصه جدید را ارزیابی نمود.

اهداف ارزشیابی تشخیصی

- ایجاد بستر مناسب جهت ارتقای کیفیت فرآیند یاددهی- یادگیری
- مشخص نمودن دانش قبلی دانشجویان
- کمک به طراحی موثر محتوا و فعالیت های مکمل
- شناسایی نقاط قوت و ضعف دانشجویان در رسیدن به اهداف آموزشی

ابزار و توانمندی های ارزیابی تشخیصی

در این شیوه ارزشیابی برای سنجش دانش، مهارت و نگرش دانشجویان از ابزار پرسشنامه استفاده می شود. سوالات تشریحی گسترده پاسخ، سوالات تشریحی کوتاه پاسخ، سوالات چند گزینه ای، سوالات تستی و ... رویکردهایی هستند که توسط مدرس برای طراحی پرسشنامه مورد استفاده قرار می گیرد.

دانش شامل رفتارها و موقعیت هایی است که به صورت به خاطر آوردن اندیشه ها، مطالب یا پدیده ها (چه به صورت یادآوری و چه به صورت بازشناسی) رخ می دهد.

مهارت، توانایی دانشجو در به کار بستن صحیح آموخته های خود، در شرایط و موقعیت های طبیعی به منظور بیان یا ظهور این توانایی ها است.

نگرش، استنباطی از احساسات شخصی، تمایلات، ایده ها، علاقه ها یا نفرت در جهت مثبت به منفی در مورد درس می باشد.

زمانبندی ارزیابی تشخیصی

با توجه به اهداف ارزیابی تشخیصی، زمانبندی انجام ارزیابی ابتدای دوره و همزمان با جلسه اول می باشد.

مراحل و گام های ارزشیابی تشخیصی

- ۱- مشخص نمودن دانش و مهارت پیش نیاز جهت گذراندن دوره
- ۲- طراحی سوالات توسط مدرس دوره
- ۳- بارگذاری سوالات ارزشیابی در پرتال (LCMS) پیش از جلسه اول توسط دستیار:
تبصره ۱: سوالات طراحی شده با توجه به ماهیت درس توسط دستیار درس در پرتال در بخش آزمون آنلاین بارگذاری و مهلت پاسخدهی به مدت لازم به دانشجویان داده شود .
تبصره ۲: لازم است قبل از شروع دوره، طرح درس در سامانه بارگذاری شده باشد.
- ۴- اخذ اطلاعات از پرتال توسط دستیار درس پس از منقضی شدن وقت پاسخگویی دانشجویان :
 - گردآوری داده ها
 - تحلیل و تفسیر داده ها
 - ارسال نتایج به استاد درس
- ۴-تصمیم گیری در خصوص شیوه تدریس و بازنگری محتوی توسط استاد درس

سوالات جهت ارزشیابی تشخیصی

سوالات می تواند به صورت پرسشنامه ای ، چند گزینه ای و یا کوتاه پاسخ باشد و در حد ۵ سوال کفایت می کند نظرات تکمیلی خود را در خصوص انتظارات مهارتی و دانشی و یا سایر نقطه نظرات تکمیلی در شیوه و ارائه درس را بیان بفرمایید. لازم است اساتید سوالات تخصصی مرتبط با درس را در نظر بگیرند .

اداره ارزشیابی کیفیت یادگیری

معاونت آموزشی دانشگاه مهر البرز

شهریور ۱۴۰۲